

Over het functioneren van de Ledenraad en haar afgevaardigden

Inhoud

1. De verenigingsstructuur
2. De Ledenraad
  - Samenstelling
  - Ledenraadsvergaderingen
  - Het stemrecht en de verenigingsdemocratie
3. Ledenraadsafgevaardigden
  - Verantwoordelijkheid
  - Profiel
4. Trainingen

1. De verenigingsstructuur

Vrouwen van Nu is een vereniging van leden. De vereniging heeft een gelaagde structuur met een lokaal, provinciaal en landelijk bestuursniveau. Langs deze lijn verloopt de verenigingsdemocratie.

Lokaal

Alle leden hebben inspraak binnen de eigen lokale afdeling. In ieder geval één keer per jaar voorafgaand aan de provinciale vergadering roept het afdelingsbestuur een afdelingsvergadering bijeen waarin in ieder geval de volgende zaken aan de orde komen:

- het bestuursverslag van het bestuur van de afdeling
- de goedkeuring van de balans van baten en lasten
- de begroting van het bestuur van de afdeling
- de benoeming van een kascommissie
- de voorziening in bestaande vacatures
- de verkiezing van een afdelingsafgevaardigde en een plaatsvervangend afdelingsafgevaardigde voor de provinciale vergadering
- indien mogelijk de agenda van de eerstkomende provinciale vergadering
- de voorstellen van het landelijk bestuur, van het bestuur van de provinciale afdeling en van het bestuur van de afdeling of van de daarbij behorende leden, aangekondigd bij de oproeping voor de afdelingsvergadering.

Provinciaal

Lokale afdelingen vallen onder de provinciale afdeling binnen wiens gebied ze liggen of in overleg met het landelijk bestuur zijn ingedeeld. Het provinciaal bestuur roept in ieder geval één keer per jaar voorafgaand aan de ledenraad een provinciale jaarvergadering bijeen waarin naast de agendapunten zoals boven genoemd voor de afdelingsvergaderingen (met uitzondering van de verkiezing van afgevaardigden voor de provinciale vergadering) ook de volgende zaken aan de orde komen:

- de verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de ledenraad
- voorstellen tot bespreekpunten uit de provincie die worden ingebracht op de eerstkomende vergadering van de ledenraad
- ontwikkelingen van de landelijke vereniging en voorstellen van het bestuur van de provinciale afdeling of van de daarbij aangesloten afdelingen of afdelingsafgevaardigden, aangekondigd bij de oproeping voor de provinciale vergadering.

Landelijk

Het landelijk bestuur bestaat uit ten minste drie personen die door de ledenraad, op basis van een door het landelijk bestuur opgestelde en door de ledenraad goedgekeurde profielschets, worden benoemd uit bindende voordrachten. Aan elke voordracht kan het bindend karakter worden ontnomen door een met een meerderheid van ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van de ledenraad.

Het landelijk bestuur ziet toe op de correcte uitvoering van het beleid van de vereniging. Dit beleid wordt door het landelijk bestuur ontwikkeld en vervolgens voorgesteld aan de ledenraad. De ledenraad stelt het beleid vast.

Verder vertegenwoordigt het landelijk bestuur de vereniging in officiële zaken en gelegenheden en speelt een belangrijke rol in het relatiebeheer binnen en buiten de vereniging.

Het landelijk bestuur treedt ook op als werkgever van het landelijk bureau.

Op het landelijk bureau is het secretariaat van de landelijke vereniging gevestigd en hier wordt de administratie en het financieel beheer gevoerd. Het landelijk bestuur delegeert taken en werkzaamheden aan de directeur, die de leiding heeft over een team van medewerkers. De directeur is over alle op het bureau verrichte werkzaamheden verantwoording schuldig aan het landelijk bestuur. De taken en bevoegdheden van de directeur liggen vast in een Directiestatuut.

Het hoogste besluitvormende orgaan binnen de vereniging is de Ledenraad. Het landelijk bestuur roept de ledenraadsvergaderingen bijeen.

De formele medezeggenschap van de leden loopt via de getrapte lijn van afvaardiging zoals hierboven beschreven. Alle leden hebben inspraak via de vergadering van hun afdeling. Informele inspraak kan natuurlijk altijd. Het landelijk bestuur en het landelijk bureau zijn altijd bereikbaar voor goede ideeën of bijzondere ervaringen. Daarnaast luisteren ze naar geluiden uit werkgroepen, klankbordgroepen en individuele leden.

2. De Ledenraad

Samenstelling

Ruim 20 jaar geleden is besloten dat de vereniging Vrouwen van Nu niet met een algemene ledenvergadering werkt maar met een Ledenraad. De belangrijkste reden hiervoor was dat met meer dan duizend vrouwen tegelijk in een vergadering zitten, geen mogelijkheid geeft om echt het gesprek met elkaar aan te gaan over agendapunten. Het is dan voor of tegen iets stemmen.

Ook speelde mee dat het bij besluiten in het algemeen belang van de vereniging belangrijk is dat diegenen die besluiten nemen, voldoende kennis hebben van de onderwerpen. Van de afgevaardigden in de Ledenraad wordt dan ook verwacht dat zij weten wat er speelt in de provincie, zich goed inlezen en vervolgens haar stem uitbrengen zonder last en ruggespraak met het oog op het algemeen belang van de vereniging.

De Ledenraad bestaat uit zoveel afgevaardigden als er provinciale afdelingen zijn, momenteel dus tien. De afgevaardigden worden gekozen op de provinciale jaarvergaderingen voor de periode van één jaar en is vervolgens nog maximaal twee jaren herkiesbaar.

Ledenraadsvergaderingen

De oproep voor de ledenraadsvergadering wordt gedaan door het landelijk bestuur. Over het algemeen komt de Ledenraad twee keer per jaar bijeen, in juni en in november. Als zich urgente kwesties voordoen kan een extra ledenraadsvergadering uitgeroepen worden door het landelijk bestuur. Op de ledenraadsvergadering komen in ieder geval de volgende zaken aan de orde:

- het bestuursverslag van het landelijk bestuur
- de goedkeuring van de balans van baten en lasten
- de verlening van décharge aan het landelijk bestuur voor het gevoerde (financieel) beleid over het afgelopen verenigingsjaar
- de begroting van het landelijk bestuur
- minimaal eenmaal per vier jaar de goedkeuring van het door het landelijk bestuur opgestelde vierjarige strategische beleidsplan
- de voorziening in bestaande vacatures
- de voorstellen van het landelijk bestuur aangekondigd bij de oproeping voor de vergadering van de Ledenraad.

Het stemrecht en de verenigingsdemocratie

Het stemrecht in de vergadering van de Ledenraad wordt uitgeoefend door de afgevaardigden naar rato van het ledenaantal waarvoor een bijdrage is betaald. Een afgevaardigde brengt voor de provinciale afdeling waaruit zij is gekozen, per honderdtal tot die provinciale afdeling behorende leden één stem uit (t/m 49 wordt naar beneden afgerond). Het landelijk bestuur heeft in de ledenraadsvergadering een raadgevende stem.

Besluiten van de Ledenraad worden genomen met meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Van alle besturen op afdelings-, provinciaal- en landelijk niveau wordt verwacht dat zij handelen naar de inhoud van de in de ledenraad democratisch genomen besluiten.

3. Ledenraadsafgevaardigden

Verantwoordelijkheid

Ledenraadsafgevaardigden worden gekozen op de provinciale jaarvergaderingen. Zij brengt in de Ledenraad voor de provinciale afdeling waaruit zij is gekozen, haar stem uit.¹ Dat betekent dat zij voor en namens de provinciale achterban stemt. Door haar benoeming op de provinciale jaarvergadering heeft zij mandaat gekregen om de stemmen van de provincie uit te brengen. Daartoe heeft zij de plicht om te luisteren naar de leden en naar het provinciaal bestuur. Vervolgens bepaalt ze haar eigen afgewogen standpunt.² Dit zonder last en ruggespraak.³

De plicht om te luisteren naar het standpunt van de provinciale leden inclusief het provinciaal bestuur, kan op verschillende wijzen worden vormgegeven:

- luisteren naar de discussie op de provinciale jaarvergadering waar op de agenda voorstellen staan tot bespreekpunten uit de provincie die kunnen worden ingebracht op de eerstkomende ledenraadsvergadering
- actief aan leden naar hun mening vragen op de provinciale jaarvergadering aan de hand van het Jaarplan, het Meerjarenbeleidsplan, overige beleidsplannen en de vaste agendapunten van de ledenraadsvergadering
- input vragen bij het provinciaal bestuur aan de hand van de agenda van de ledenraadsvergadering
- voor specifieke agendapunten van de Ledenraad bij deskundigen in de provincie om hun mening en ervaring vragen; indien wenselijk voor de eigen meningsvorming kan ook bij afdelingsbesturen om hun mening worden gevraagd.

Het doorsturen van alle agendastukken van de Ledenraad aan alle afdelingsbesturen is niet de meest gewenste manier van 'luisteren naar het standpunt van de provinciale leden'. Deze route past bij een algemene ledenvergadering, niet bij een Ledenraad met gemandateerde afgevaardigden. Daarbij brengt gebrek aan achtergrondinformatie en

---

1 Statuten Art. 19.4: "...Een afgevaardigde brengt voor de provinciale afdeling waaruit zij (...) is gekozen, per honderdtal tot die provinciale afdeling behorende (landelijke) leden waarvoor een bijdrage dient te worden betaald één stem uit....".

2 Statuten Art. 18.5: "De afgevaardigde heeft de plicht te luisteren naar het standpunt van de provinciale leden inclusief het provinciaal bestuur en bepaalt daarna haar eigen afgewogen standpunt."

3 Statuten Art. 19.5: "Een afgevaardigde brengt haar stem uit zonder last en ruggespraak."

kennis van zaken op macro niveau voor de landelijke vereniging eerder ruis en onrust teweeg dan transparantie en brede gedachtenvorming.

Als een afgevaardigde hier toch voor kiest, dan zal de reactie op de vergaderstukken terug moeten gaan naar de afgevaardigde als mede vormgevend aan haar standpunt.

De combinatie van enerzijds het uitbrengen van een stem voor de provincie waaruit ze zijn gekozen en de plicht om te luisteren naar geluiden uit die provincies en anderzijds het bepalen van een eigen standpunt zonder last en ruggespraak, kan lastig zijn. Van ledenraadsafgevaardigden wordt binnen de verenigingsdemocratie van Vrouwen van Nu verwacht dat ze luisteren naar leden in hun provincie én de discussie in de Ledenraad volgen om vervolgens een afgewogen besluit te nemen. In dat besluit moeten zowel de belangen van de provincie alsook van de landelijke vereniging tot uiting komen. Afgevaardigden worden dan ook niet met een in de provincie genomen besluit naar de Ledenraad gestuurd. Het standpunt van de afgevaardigden is op basis van eigen verantwoordelijkheid gevormd door wat zij horen in de provincie én in de Ledenraad. Met andere woorden, ledenraadsafgevaardigden stemmen naar eer en geweten in het algemeen belang van de landelijke vereniging. Dat kan afwijkend zijn van de geluiden die zij uit hun provincie hebben opgehaald. Het is belangrijk dat dit goed wordt uitgelegd aan de eigen achterban.

Een ander heikel punt voor afgevaardigden kan zijn, dat ze tegen een voorstel hebben gestemd en zich vervolgens achter de meerderheid van stemmen vóór een voorstel moeten neerleggen. En meer dan dat, ze zullen achter het democratisch genomen besluit moeten gaan staan bij terugkoppeling in hun eigen provincie.

Profiel

Om haar taak goed te kunnen uitvoeren, voldoet een afgevaardigde van de Ledenraad bij Vrouwen van Nu aan het volgende profiel.

Een ledenraadsafgevaardigde:

- heeft kennis van de verenigingsstructuur van Vrouwen van Nu en het proces van de verenigingsdemocratie
- kent haar verantwoordelijkheid voor de landelijke vereniging als afgevaardigde uit de provincie
- heeft overzicht van de provinciale achterban inclusief besturen, commissies en werkgroepen
- is bereid en in staat om haar provinciale achterban te raadplegen
- is bereid en in staat om voor provinciale leden relevante agendapunten van de ledenraad te selecteren en in heldere taal aan hen voor te leggen met het verzoek om reacties
- kan haar visie en mening goed verwoorden tijdens de ledenraadsvergadering en is bereid te luisteren naar de visie en mening van andere afgevaardigden en deze mede in overweging te nemen bij de eigen besluitvorming
- is bereid om in dialoog te gaan op basis van argumenten op zoek naar het gezamenlijk belang; kan daarin ook op macro niveau denken
- is in staat om haar keuze toe te lichten aan haar eigen provinciale achterban
- heeft goede contactuele en communicatie vaardigheden
- heeft het vertrouwen van de provinciale achterban of kan dit ontwikkelen
- heeft de training voor ledenraadsafgevaardigden gevolgd.

4. Trainingen

Eén keer per jaar, na de provinciale voorjaarsvergaderingen waarin de afgevaardigden zijn benoemd en vóór de ledenraadsvergadering van juni worden nieuwe ledenraadsafgevaardigden geacht de training voor ledenraadsleden te volgen. Leden die de training al eerder hebben gevolgd, worden ook uitgenodigd om hun ervaring te delen.

In deze training wordt informatie gegeven over de verenigingsstructuur van Vrouwen van Nu, de verenigingsdemocratie en de rol van ledenraadsafgevaardigden. Ook wordt in de training aandacht besteed aan discussietechnieken, het voeren van een open dialoog op basis van argumenten en het formuleren van een heldere terugkoppeling van genomen besluiten.